

บทสนทนาในรายการเวทีปฏิรูปการศึกษา เรื่อง “รวมพลังขับเคลื่อนการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม”

ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 4 มีนาคม 2550 เวลา 13.00-14.00 น.

ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์

วิทยากร ศ.ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
พิธีกร นางสาวอรอุมา เกษตรพิชพล

เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2549 ศ.ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน เข้ามาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศเจตนารมณ์ในการทำงานว่าจะเดินหน้าปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เรื่องใดที่ยังไม่เข้าที่ จะเร่งให้สำเร็จเป็นรูปธรรม เรื่องที่ถ้าสมัยจะต้องปรับแต่งให้เหมาะกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง ในการขับเคลื่อนการศึกษาไทย ได้วางนโยบายไว้ 6 ประการ

1. เร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้
2. ขยายโอกาสทางการศึกษาของประชาชนให้กว้างขวางทั่วถึงมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย
3. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ
4. กระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่และสถานศึกษา
5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชน และท้องถิ่น
6. พัฒนาการศึกษานในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

การดำเนินงานในช่วง 3 เดือนแรก เป็นช่วงกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติราชการ ของกระทรวงศึกษาธิการ และจัดสรรงบประมาณให้รองรับนโยบายอย่างเป็นรูปธรรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 กระทรวงศึกษาธิการได้รับงบประมาณเพิ่มจากปี 2549 ประมาณ 56,662 ล้านบาท ที่เป็นเช่นนี้ เพราะกระทรวงศึกษาธิการมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนเสนอต่อรัฐบาลช่วยให้งานที่ค้างค้างได้รับการสะสางให้เป็นที่เรียบร้อย อาทิ การอุดหนุนรายหัวให้กับนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ไม่พอกับค่าใช้จ่าย ทำให้โรงเรียนประสบปัญหาในการดำเนินงาน กระทรวงศึกษาธิการจึงได้เสนอต่อรัฐบาลเพื่อปรับเพิ่มเงินอุดหนุนรายหัวให้สอดคล้องและใกล้เคียงกับความเป็นจริงโดยจะมีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2550 เป็นต้นไป โดยจะใช้เวลาในการปรับเพิ่มปีละ 33% แล้วจะเต็มตามอัตราใหม่ในปี 2552 การปรับอัตราเงินอุดหนุนรายหัวใหม่นี้จะส่งผลต่อนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศ 13 ล้านคน ส่วนการดำเนินการเพื่อส่งเสริมขวัญและกำลังใจครูได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเช่นกัน ในเรื่องของเงินวิทยฐานะซึ่งครูมีสิทธิ์ที่จะได้รับและค้างจ่ายเป็นเวลานานนับปี บัดนี้สำนักงานงบประมาณได้จัดสรรเงินวิทยฐานะสำหรับครูชำนาญการและครูชำนาญการพิเศษเรียบร้อยแล้วในปี พ.ศ. 2550 เป็นเงิน 26,503 ล้านบาท โดยจะจัดสรรให้แก่ครูจำนวน 359,638 ราย ในเรื่องการกระจายอำนาจเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะ ช่วยให้การปฏิรูปการศึกษา

“

จะเดินหน้าปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เรื่องใดที่ยังไม่เข้าที่จะเร่งให้สำเร็จ เป็นรูปธรรม เรื่องที่ล่าช้าจะต้องปรับแก้ให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง

”

ได้รับการขับเคลื่อน ได้เตรียมหลักสูตรพัฒนาบุคลากร แกนนำระดับเขตพื้นที่และสถานศึกษาไว้พร้อมที่จะมีการอบรมแบบเข้มข้นในช่วงปิดภาคเรียนเดือนมีนาคมถึงเมษายนนี้ โดยจะครอบคลุมโรงเรียนที่มีศักยภาพความพร้อมก่อนเป็นรุ่นแรก ต่อจากนั้นจะขยายผลให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ การดำเนินในช่วง 3 เดือนของรัฐบาลตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึงธันวาคม 2549 กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับการสนับสนุนจากคณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นอย่างดี โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณ ในปี 2550 เพิ่มขึ้นจากปี 2549 ถึงร้อยละ 25.12 ช่วยให้มั่นใจได้ว่า นโยบายที่กำหนดไว้ทั้ง 6 ประการ จะได้รับการขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

พิธีกร :

สวัสดีค่ะท่านผู้ชม ยินดีต้อนรับเข้าสู่รายการเวทีปฏิรูปการศึกษาในวันนี้ รายการของเรามาติดตามสถานการณ์ความคืบหน้าในเรื่องของการปฏิรูปการศึกษา นับตั้งแต่วันที่ 8 ตุลาคม 2549 หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ ศ.ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน ดำรงตำแหน่งเป็น รมว.ศธ. นับจากนั้นมาการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการเป็นอย่างไร จวบจนกระทั่งวันนี้ คืบหน้าไปถึงไหน เราก็จะมาติดตามกัน ซึ่งในวันนี้ เราได้รับเกียรติจาก ฯพณฯ ศ.ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน รมว.ศธ. สวัสดีค่ะ

รมว.ศธ. :

สวัสดีครับ

พิธีกร :

ต้องขอขอบคุณท่านอย่างยิ่งที่กรุณามาร่วมรายการเพราะเชื่อมั่นว่าประชาชนเฝ้าติดตามในเรื่องของการขับเคลื่อนการทำงานของกระทรวงศึกษาธิการ นับตั้งแต่เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2549 ที่ผ่านมา หลังจากที่ท่านได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายที่ท่านได้ประกาศให้กับทุกคนในการดำเนินงานเน้นในด้านใดบ้างคะ

รมว.ศธ. :

นโยบายสำคัญเป็นเรื่องของการเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในสาระสำคัญการเร่งรัดจะเน้น 6 เรื่อง คือ เรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรมนำความรู้ ซึ่งเราเห็นว่าการเสริมสร้างคุณธรรมในระบบการศึกษาไทยในสังคมไทยเป็นเรื่องสำคัญจะต้องมาเน้นกันในเรื่องเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีชีวิตประชาธิปไตย และที่สำคัญคือต้องการจะใช้คุณธรรมเป็นฐานและเชื่อมโยงกับสถาบันในสังคม เช่น ครอบครัว สถาบันศาสนา และสถานศึกษา ให้ทำงานร่วมกันเป็นเชิงเครือข่าย เรื่องนี้เป็นปัญหาค้างจ่ายมานานและทุกคนก็เรียกร้อง ใครประเมินมักจะสอดตกก็คือเรื่องเกี่ยวกับคุณภาพมาตรฐานการศึกษา ซึ่งเรื่องนี้ก็ต้องทำต่อเนื่องจากที่ทำมา 6 ปี ในเรื่องที่จะยกระดับคุณภาพมาตรฐาน บางทีก็เรียกว่าเป็นการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอนเพื่อจะให้คุณภาพการศึกษาดีขึ้น มาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น เรื่องที่ 3 เป็นเรื่องค้างจ่ายอีกเหมือนกัน คือเรื่องที่ต้องการจะให้ทุกคนได้มีโอกาสเรียนไม่น้อยกว่า 12 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายซึ่งเรื่องนี้ทำมาก็เจอปัญหาต้องมาดูแลแก้ไข เรื่องที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ขององค์กรท้องถิ่น ของเอกชนก็เป็นเรื่องสำคัญ เพราะว่าการจัดการศึกษาไม่ใช่รัฐจัดผู้เดียว ถ้าจะให้กว้างขวางทั่วถึงก็ต้องเปิดให้มีส่วนร่วมที่กว้างขวาง ปัญหาด้านการถ่ายโอนสถานศึกษาไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็มีทั้งเสียงเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ยังโอนกันไม่เสร็จก็มี เรื่องที่เกี่ยวกับภาคใต้เราก็มีเขตพัฒนาพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้

ซึ่งเรื่องการศึกษาก็เป็นความหวังหากว่าบ้านเมืองสงบ ในที่สุดที่เป็นปัญหาภาคใต้ทุกคนก็หวังว่าการศึกษาจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยเสริมสร้างความสมานฉันท์และทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงในพื้นที่อาศัยปัจจัยทางการศึกษา นโยบาย 6 ประการนี้เป็นนโยบายที่ประกาศแล้ว เป็นนโยบายที่รัฐบาลเห็นชอบ ในส่วนนี้กระทรวงศึกษาธิการในฐานะกระทรวง ด้านการศึกษาจะต้องนำเอานโยบายมาสู่การปฏิบัติเพราะฉะนั้นในช่วงที่ผ่านมา เน้น 6 เรื่อง

พิธีกร : หายใจเข้า หายใจออก 6 เรื่องนะคะ ด้วยระยะเวลาที่ผ่านมาประมาณ 4 เดือน ได้มีการทำงานคืบหน้าอย่างไรบ้างคะท่าน

รมา.ศธ. : เป็น 2 ส่วน การศึกษาเป็นกระบวนการต่อเนื่องไม่ได้ตัดเป็นช่วง ๆ ตามรัฐบาลหรือตามการเปลี่ยนแปลง ส่วนแรกนั้นเราจะต้องดูแลให้เป็นการดำเนินการอย่างต่อเนื่องไม่ชะงักไม่ทำให้เกิดผลเสียต่อเด็ก ส่วนที่ 2 คือ ส่วนเปลี่ยนแปลงที่มากับนโยบาย การเปลี่ยนแปลงใด ๆ จะต้องมียุทธศาสตร์การเปลี่ยนแปลงมีฉะนั้นผู้ที่อยู่ในระบบแล้วระบบใหญ่ด้วย จะสับสน การศึกษาจะเกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติงานทั้งเกือบล้านคน ถ้าไม่เข้าใจตรงกันกับนโยบาย ก็ไม่น่าไปสู่การปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน เราเสียเวลาทำยุทธศาสตร์ ทั้ง 6 ด้านพอสมควร แล้วลำพังยุทธศาสตร์ก็บอกแต่เพียงว่าเราจะเน้นอะไร จะเดินทางไปทางไหนไม่พอก็ต้องทำแผนปฏิบัติด้วย เพื่อให้เป็นรูปธรรมแล้วสามารถที่จะถ่ายทอดไปสู่ผู้ปฏิบัติ ในช่วง 3 เดือนเป็นช่วงที่ทำยุทธศาสตร์ของ 6 เรื่อง 6 นโยบาย เป็นเรื่องแผนปฏิบัติของ 6 นโยบายเสร็จเรียบร้อยหมดแล้ว ทบทวนกันจนเป็นที่น่าพอใจ การจัดการศึกษาแบ่งปีการศึกษาไม่เหมือนปีปฏิทิน เพราะฉะนั้นเมื่อเราแบ่งปีการศึกษา ซึ่งเริ่มเดือนพฤษภาคม แล้วปิดเทอมในเดือนมีนาคม แบ่งเป็น 2 เทอม เพราะฉะนั้นการเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นกลางเทอมหรือในช่วงที่มีการเรียนการสอนปกติก็ไม่ได้ เราตั้งเป้าหมายไว้ว่าควรจะต้องเริ่มที่จะเปลี่ยนแปลง ที่จะเร่งการเปลี่ยนแปลงเมื่อเริ่มปีการศึกษาใหม่ ปีการศึกษาใหม่จะเริ่มในเดือนพฤษภาคม ซึ่งจะมีเวลาเตรียมงานประมาณ 2 เดือน คือ รอให้สอบเสร็จ พอสอบเสร็จครูจะว่างต้องเตรียมครูและผู้บริหารซึ่งเป็นคนขับเคลื่อนประมาณกลางเดือนมีนาคมและเดือนเมษายน จะมีการฝึกอบรม ชี้แจง เพื่อให้ทุกฝ่ายที่จะต้องนำนโยบายไปปฏิบัติ สามารถที่จะนำแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติได้ เพราะฉะนั้นในช่วงที่เป็นการปิดภาคใหญ่ กิจกรรมจะเยอะมาก ครูจะไปยุ่งอยู่กับการเข้ารับการฝึกอบรม ผู้บริหารจะยุ่งอยู่กับการเข้ารับการอบรมเพื่อการเปลี่ยนแปลงเด็กนักเรียนในช่วงนี้จะมีกิจกรรมให้เยอะมาก มีค่ายพัฒนาเยาวชน พัฒนา

คุณธรรม ค่ายวิทยาศาสตร์ ค่ายศิลปะ ค่ายอาสาพัฒนา ค่ายลูกเสือ หลากหลายมาก ในช่วงของเดือนมีนาคม-เมษายน เพราะเป็นช่วงของการหยุดเรียน ปีนี้จะเป็นปีที่มีกิจกรรมค่ายมากที่สุดเพราะได้มีการประสานและสำรวจกันแล้ว เพราะกระทรวงศึกษาธิการส่งเสริม เนื่องจากว่าการจะพัฒนาเยาวชนให้รู้จักทำงานด้วยกัน รู้จักผู้นำ การทำงานเป็นทีม มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักเสียสละ รับผิดชอบ ไม่มีทางที่จะสอนเป็นรายชั่วโมงตามตารางสอน กิจกรรมที่สำคัญที่สุดจะทำให้เขาเรียนรู้กับเพื่อนร่วมรุ่น ที่เรียกว่า แลกเปลี่ยนเรียนรู้ โอกาสที่เขาจะแลกเปลี่ยนเรียนรู้จะมาก ก็ต่อเมื่อเราจัดในลักษณะที่ให้เขาอยู่ด้วยกัน ทำงานร่วมกัน ความสมานฉันท์ที่จะได้ คนที่เคยเข้าค่ายจะมีความรู้สึกเลยว่าได้อะไรจากการเข้าค่าย 2 สัปดาห์ มากกว่าการอยู่ในสถานศึกษา 2 ปี ฉะนั้นเราจะเห็นว่าถ้าเราจะเอานโยบายในข้อที่เป็นการเสริมสร้าง คุณธรรม ค่ายจะเป็นกิจกรรมหลัก แต่เนื่องจากว่าจะทำได้ก็ในช่วงปิดเทอม มี 2 ช่วง ช่วงปิดเทอมภาคฤดูร้อนก็ทำได้มาก มีช่วงหนึ่งที่มีการปิดเทอมระหว่างภาคต้นกับภาคปลาย ที่ทำได้ ถ้าทำในช่วงที่เปิดเทอมจะได้น้อยทำได้จำกัด เพราะฉะนั้นต้องใช้เวลา 2 เดือน เป็นช่วงเตรียมสำหรับการเปลี่ยนแปลง เตรียมคนให้พร้อม จะเปลี่ยนแปลงตามแนวใหม่ และช่วง 2 เดือนนี้เอง ก็จะเป็นช่วงที่ทำกิจกรรมให้กับเยาวชนส่วนใหญ่ จะเป็นรูปค่าย มีทั้งค่ายลูกเสือ และค่ายพัฒนาเยาวชน เมื่อถึงเดือนพฤษภาคม เปิดเทอม เราก็หวังว่าสถานศึกษาทุกระดับ ทุกระบบ จะเริ่มเปลี่ยนแปลง เช่น ในสถานศึกษาต่างๆ จะเริ่มนำเอาหลักสูตรใหม่ที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม นำเอากิจกรรมใหม่ที่เขาคิดไปทำแล้วได้ผลเอาไปใช้

พิธีกร :

นี่ก็ผ่านจากทางท่านผู้บริหาร คณะครูที่ผ่านการอบรมมาในช่วงปิดเทอม

รพว.ศธ. :

ใช่ครับ ในขณะที่เดียวกันเรื่องของการส่งเสริมที่จะทำให้ทุกคนได้เรียน 12 ปี โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เราก็เริ่มแล้ว โดยที่รัฐบาลอนุมัติให้เพิ่มค่าใช้จ่ายรายหัว ซึ่งก็เพิ่มมาก จะเริ่มมีผลในเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป ทำให้โรงเรียนมีเงินสำหรับจัดกิจกรรมมากขึ้น โดยไม่แยกประเภทประมาณ 30% ของที่เคยให้ สมมุติเคยได้ 100 บาท ก็จะได้ 130 บาท เป็นต้น ซึ่งทำให้โรงเรียนมีทรัพยากรมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน เด็กที่ยากไร้ ด้อยโอกาส นอกจากที่เราไม่เก็บค่าเล่าเรียนแล้วต้องมีมาตรการไปช่วยเรื่องเสื้อผ้า อาหาร และอุปกรณ์การศึกษา มิฉะนั้นเขามาเรียนไม่ได้ ค่าครองชีพ เงินค่าใช้จ่ายเพื่อการดำรงชีพก็ต้องให้ด้วย ถ้าเป็นเด็กโต เช่น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มหาวิทยาลัย มีกองทุนให้กู้ยืมอยู่แล้ว และจะดำเนินการต่อไป เพราะว่ารัฐบาลเคยจดไม่ห้ามมัธยมศึกษาตอนปลายและ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพกั๊ยม ตอนนีเปิดให้มัธยมศึกษาตอนปลาย ประกาศนียบัตรวิชาชีพด้วยแล้ว กำลังดูอยู่ว่าเดิมเกณฑ์ความยากจนต่ำไปหรือเปล่า เช่น ครอบครัวมีรายได้อไม่เกิน 150,000 บาท อาจต้องทบทวนเพื่อให้ใช้ช่องทางของการช่วยตัวเองโดยการกั๊ยม แต่ใช้กับเด็กเล็กไม่ได้ใช้กับเด็กโต เช่น มัธยมศึกษาตอนปลาย และมหาวิทยาลัย เราเชื่อว่าโอกาสที่จะได้รับการศึกษา 12 ปี น่าจะเพิ่มขึ้นจากจำนวนปีที่ได้รับการศึกษาโดยเฉลี่ย 8.2 ปีเท่านั้นเอง ยังห่างจาก 12 ปี อยู่พอสมควร ถ้าเราจะเร่งให้ไปถึง 12 ปีได้เร็ว เราจะต้องขยายโอกาสแล้วเราจะต้องทำให้คนทุกคนได้เรียน

พิธีกร : ในรัฐบาลชุดนี้จะหันใหม่คะท่าน

รมว.ศธ. : ทันครับ เพราะว่าที่ผมประกาศเลิกแป๊ะเจี๊ยะ เลิกเด็กฝาก เพื่อจะให้ทุกคนได้เรียนโดยเสมอภาคกัน เมื่อทุกคนได้เรียนแล้ว เราจะดูว่าอุปสรรคอยู่ตรงไหน ถ้าอุปสรรคอยู่ตรงความยากไร้ก็ช่วยตรงนี้ ถ้าอุปสรรคอยู่ที่สถานศึกษาไม่พอก็ต้องขยายโดยให้เอกชนมาร่วมให้ห้องครท้อถิ่นมาร่วม ไม่ทำตามลำพัง หรือเรื่องการยกระดับคุณภาพมาตรฐาน ปัญหาหลักตอนนี้คือเรื่องการขาดแคลนครู เมื่อขาดครูก็กระทบต่อคุณภาพ เราจะทำอย่างไรกับปัญหาขาดแคลนครู ถึงเดือนพฤษภาคมจะต้องมีโครงการใหม่ เราช่วยโดยพยายามดูว่าครูที่มีอยู่เราจะพัฒนาอย่างไรถึงจะทำให้ครูไม่ต้องเพิ่มแต่สามารถรับภาระได้เพิ่ม เช่น ขณะนี้มีการผลิตครูหลักสูตร 5 ปี เดิม 4 ปี ต่อไปครูจะต้องมีใบประกอบวิชาชีพ ทางครูสภาซึ่งเป็นองค์กรวิชาชีพก็กำหนดโดยกฎหมายว่าอย่างน้อย 1 ปี ต้องไปปฏิบัติงานส่วนในสถานศึกษา เรียน 4 ปี ปฏิบัติอีก 1 ปี แล้วประเมินถึงจะได้ใบอนุญาต ใน 1 ปีนี้ไปทำที่ไหนโดยปกติสถาบันฝ่ายผลิต เขาจะใช้โรงเรียนที่ใกล้สถาบันศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในเมืองในที่สุดก็ไปอยู่ในสถาบันที่ไม่ขาดครู ผมก็ถามเขาว่ามี 5,000 คนใช้ใหม่ที่จบ เอาไปปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่ขาดครูได้ไหมแล้วเราจะอุดหนุน เป็นความสมัครใจไม่บังคับกับบอกว่าถ้าไปนโรงเรียนที่ขาดครูเราจะให้เบี้ยเลี้ยงพิเศษ ค่าเดินทาง ค่าใช้จ่ายสัปดาห์ละ 1,200 บาท จะหาที่พักให้ หากครูที่เลี้ยงให้ ให้ความปลอดภัย ให้ไปอยู่อย่างสะดวกสบายอย่างที่เขายู่กัน ถ้าทำอย่างนี้เราก็จะได้คนเพิ่ม 5,000 คน โดยที่เราไม่ต้องลงทุนเพิ่ม ถ้าเราไปจ้างอีก 5,000 คนเสียเงินเป็นร้อย ๆ ล้าน แล้วเป็นข้อผูกพันนาน พอหาหรือกันเขาออกมาจะดีช่วยแก้ปัญหาขาดแคลนครูได้ จะเริ่มพฤษภาคมนี้ 5,000 คน ยังไม่พอต้องไปใช้มาตรการที่ 2 ว่ามีครูอยู่จำนวนหนึ่งที่เขาต้องสอนไม่ตรงวุฒิ เรียนจบพลศึกษาสอนภาษาอังกฤษในสุดก็ได้ชั่วโมงสอนสาระไม่ได้ เขาก็ไม่มั่นใจ ก็บอกว่าเอาครูพวกนี้มาเติมเนื้อหาได้ไหม เพื่อให้เขาสอนให้ได้

เต็มที่แล้วช่วงที่มาเติมให้ทันด้วย พอเต็มเสร็จแล้วนำมาใช้ประโยชน์ได้ อาจจะมีคำวิชา
ในลักษณะเป็นแรงจูงใจ เราก็จะได้ครูจำนวนหนึ่งทำงานไม่เต็มที่ ก็ยังไม่พอ มาตรการที่ 3
ยุคนี้เป็นยุคที่มีเทคโนโลยีให้เลือกมากแล้วเราก็มีเทคโนโลยีที่มาสนับสนุนคุณภาพการสอน
มาช่วยขยายโอกาส ผมขอยกตัวอย่างเช่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สอนทางไกล
ด้วยสื่อทั้งนั้น ไม่มีชั้นเรียน ผมก็เป็นคนตั้งมหาวิทยาลัยนั้นมา ผมก็บอกเขาว่าผลิตบัณฑิต
ปีละ 2 หมื่นคน เขาผลิตไปแล้ว 3 แสนกว่า เป็นที่ยอมรับของตลาด ถ้ามว่าทำได้ในระบบ
ทางไกลเพราะอะไร เพราะใช้สื่อหมายความว่าคุณภาพของสื่อต้องดี สื่อนี้ทุกคนต้องเข้าถึง
เรามี E-LEARNING มีสารพัดทำไม่เราไม่คิด วิชาบางวิชาที่ขาดครูผลิตสื่อให้เด็กเรียนเอง
แล้วก็ลดการเรียนจากครูลง เช่น สมมุติเรียนกับครู 10 ชั่วโมง ให้เรียนกับสื่อ 5 เรียนกับ
ครูอีก 5 ชั่วโมงถ้าทำตรงนี้ได้สื่อแทนครู เสียส่วนหนึ่งในระบบเราเอง เราพิสูจน์แล้วใช้ได้
ถ้าอย่างนี้ยังไม่พอก็ไปอีกขั้นหนึ่ง มาตรการที่ 4 ทำไมต้องไปสอนกลุ่มละ 40-50 คน
บางวิชาครูสอนกลุ่มละ 300 คน ก็ได้ วิชาไหนฝึกปฏิบัติต้องใช้กลุ่มเล็กก็กลุ่มเล็ก
วิชาไหนเป็นวิชาบรรยายจัดห้องประชุมให้ดี ให้เสียงดังฟังชัด ครูที่อธิบายเก่ง บรรยายเก่ง ๆ
200-300 คนก็ได้ โรงเรียนขนาดกลางกับขนาดใหญ่สามารถที่จะทำได้ โรงเรียนเล็กทำไม่ได้
ทำ 4 อย่างนี้แล้วมาประเมินยังขาดครูหรือเปล่า เขาบอกว่าน่าคิด เพราะฉะนั้นจะบอกว่า
ขาดครูเป็นแสนผมไม่เชื่อ ในที่สุดนี่คือวิธีที่เราจะแก้ปัญหา ผมเชื่อว่ารัฐบาลจะต้อง
สนับสนุนเพราะใช้งบน้อย ถ้าไปขออัตราเพิ่มจะผูกพันไปตลอด เพราะฉะนั้นงบประมาณ
การศึกษาเป็นเงินเดือนครูประมาณ 80% แล้ว ไม่มีเงินเหลือทำอย่างอื่น เพราะฉะนั้น
นโยบายยกระดับคุณภาพการศึกษาเมื่อปัญหาวิกฤตคือการขาดแคลนครูก็ต้องแก้วิกฤตอันนี้
นอกจากการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญแล้วจะสอนยังไงเด็กถึงจะ
คิดเป็น ทำเป็น ใฝ่รู้ อันนั้นเป็นวิธีปกติที่ต้องทำแต่ว่าจะทำอย่างนั้นโดยไม่คำนึงถึง
การขาดแคลนครูคงไม่ได้ ปัญหาการขาดแคลนครูด้วยมาตรการดังกล่าวอาจไม่เกิดผลทันที
แต่อย่างน้อยที่สุดเมื่อถึงเดือนพฤษภาคมน่าจะเริ่มจะเห็นผลได้บ้างแล้วก็ทำต่อไประยะยาว
น่าจะเป็นวิธีแก้ปัญหาได้ ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน เรามีปัญหา
กับการถ่ายโอนสถานศึกษาไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถึงขนาดมาประท้วงกัน ยังคารา
คาชังอยู่ เรื่องการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นเป็นหลักการที่ถูกต้อง เมื่อการศึกษาเป็นหนึ่งใน
ในบริการสาธารณะก็ต้องไปให้ท้องถิ่นทำให้มากที่สุดเพราะเขาเป็นองค์กรประชาชน เขาอยู่
ในท้องถิ่น เขาใกล้ชิด เขารู้ความต้องการ หลักการนี้ ผมไม่ปฏิเสธแต่ผมถามว่าวิธีการ
ทำมันจะต้องใช้แต่วิธีถ่ายโอนในเมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเขามีอำนาจที่จะจัดเอง
ถ้าท้องถิ่นต้องการมีตั้งร้อยวิธีที่จะทำโดยไม่ต้องถ่ายโอน การถ่ายโอนนั้นเป็นสภาพบังคับ

ของกฎหมายขั้นตอนการกระจายอำนาจ ผมก็ขอทบทวนว่ากฎหมายไม่แก้ หลักการไม่แก้ แต่คิดได้ใหม่ว่ามีวิธีที่จะทำให้ท้องถิ่นได้จัดโดยไม่ต้องโอน ผมคุยกับกรุงเทพมหานคร เพราะว่ากรุงเทพมหานครเป็นแหล่งปัญหาเนื่องจากว่าคนมากแล้ว ก็โรงเรียนในชั้นการศึกษาภาคบังคับส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ทางกระทรวงจะเน้นมัธยมศึกษาตอนปลายให้มาก และมัธยมศึกษาตอนต้นบางส่วน เราพบว่าในกรุงเทพมหานครยังมีเด็กถิ่นอยู่ประมาณ 20,000 คน ในแต่ละปีที่เรารับเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพราะฉะนั้นก็คุยกับกรุงเทพมหานครว่าถ้ากรุงเทพมหานครจะขยายถึงมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนของกรุงเทพมหานครจะทำได้ไหมแล้วทางกระทรวงจะขยายมัธยมศึกษาตอนปลาย ถ้าเราแบ่งรูปนี้กรุงเทพมหานครบอกว่าจะน่าจะได้ ก็ถามต่อว่าแล้วถ้ากรุงเทพมหานครทำได้จริง ๆ กรุงเทพมหานครต้องการให้กระทรวงช่วยอะไร เขาบอกว่า

1. ขอครูที่เก่ง ๆ เพื่อช่วยเป็นครูพี่เลี้ยง เพื่อเมื่อขยายแล้วโรงเรียนจะมีคุณภาพ แล้วคนเชื่อถือ

2. ขอให้โรงเรียนดัง ๆ ไปเป็นที่เลี้ยง เพราะเมื่อผู้ปกครองทราบว่ามีโรงเรียนดัง ๆ ไปเป็นที่เลี้ยง ก็จะนำเชื่อถือ

3. ถ้าจะกรุณาให้ เอาชื่อไปใช้ได้ด้วย เช่น บอกว่าโรงเรียนวัดเศวตฉัตร ศึกษานารี ก็จะอยู่กลุ่มพี่เลี้ยงศึกษานารี เราบอกได้เราไม่หวังยี่ห้อ ถ้าเราทำแบบนี้แล้วคนเชื่อถือ เราก็น่าจะทำได้ตกลงกันได้หมดเลย แล้วทาง กทม. ก็บอกว่า ถ้ากระทรวงศึกษาธิการ จะไปสำรวจร่วมกับ กทม. ว่าในอาคารเรียนที่มีอยู่แล้ว 400 กว่าโรง อาจจะยังมีห้องเรียนว่างอยู่บ้าง ที่จะรับเด็กเพิ่ม แต่ทางกระทรวงศึกษาธิการต้องจัดครูไปสอนเค้า ถ้าตกลงกันตามลำพังระหว่างกระทรวงกับทางกรุงเทพมหานคร เกรงว่าถ้าเวลากรุงเทพมหานครขอไปผ่านทางกระทรวงมหาดไทยต่อรัฐบาล ถ้าไม่มีข้อตกลงก็อาจจะขัดข้อง ขอให้มาเข้าพิจารณาใน ครม. ผมก็ยินดี ตอนนี้โครงการก็เสร็จ ก็กำลังจะนำเข้า ครม. ในที่สุดถ้าเป็นแบบนี้ไม่ต้องพูดกันเลยถึงเรื่องการถ่ายโอนฯ แล้วทุกคนก็ได้ทำงานเต็มที่ ตรงความต้องการ พอข่าวนี้ออกไป จังหวัดต่าง ๆ ก็เริ่มเจรจาด้วย โดยเฉพาะจังหวัดใหญ่ ๆ เทศบาลขนาดใหญ่ถามว่า ทำแบบ กทม. ด้วยได้ไหม บอกไม่ขัดข้อง รวมทั้งเอกชน ปัจจุบัน ในระดับพื้นฐาน มีนักเรียนอยู่ 18% ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด เราก็ถามว่าเพิ่มเป็น 25% ได้ไหม โดยที่เอกชนขยาย เราจะไม่ขยายไปซื้อซื้อเอกชน ส่วนท้องถิ่นนั้น เราจะประสานให้ เพื่อว่าเมื่อเอกชนขยายแล้วเค้าอยู่รอด ส่วนการสนับสนุนใด ๆ กระทรวงฯ ให้อยู่แล้วพอสมควร ถ้าเอกชนเค้าทำได้ถึง 25% เราก็ไม่ต้องไปขยายโรงเรียนของรัฐ แต่เราไปช่วยโรงเรียนเอกชนให้มีคุณภาพให้เป็นที่เชื่อถือ เช่นเดียวกับองค์กรปกครอง ท้องถิ่นทุกรูปแบบ ไม่ว่า

จะเป็น อบจ. อบต. เทศบาลพัทยา กทม. จัดการศึกษาชั้นพื้นฐานอยู่ประมาณ 7% ของจำนวนเด็กชั้นพื้นฐาน เราก็บอกว่าถ้าตั้งเป้าหมายใหม่ให้ท้องถิ่นทำ 25% เอกชน 25% เราทำ 50% ก็ปีจะบรรลุไม่ว่า แต่อย่างน้อยที่สุดกำหนดสัดส่วน เพื่อทุกคนจะได้เติบโตได้โดยไม่ต้องคิดว่าจะกระทบกัน เมื่อทำอย่างนี้ปัญหาเรื่องการถ่ายโอนสถานศึกษา ก็ไม่เป็นปัญหาต่อไปอีก ตอนนี้ จะเห็นกลุ่มผู้ชุมนุมคัดค้านลดลงไป ไม่ค่อยเรียกร้อง เพราะมีทางออก แต่สุดท้ายไม่ได้หมายความว่า ไตรมาสที่ 1 เป็นไตรมาสที่คิดไว้แล้ว ส่วนการทำ ทำไม่เสร็จในปีเดียว จะกี่ปีก็ช่าง แต่อย่างน้อยเป็นจุดเริ่มต้นที่แก้ปัญหาเฉพาะหน้าแล้วจะทำให้ปัญหาระยะยาวไม่เกิดขึ้นอีก เราหวังผลแค่นั้น แต่ว่าเรื่องสุดท้ายที่รัฐบาลฝากถึงประชาชนคนไทย คือ เรื่องของเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเมื่อรัฐบาลประกาศออกไปก็หมายถึง 4 จังหวัดกว่ากว่า เพราะบางส่วนของสงขลา อยู่ในนั้นด้วย ปัญหาเรื่องการศึกษาเป็นปัญหาเฉพาะด้านที่ได้รับผลกระทบเนื่องจากความไม่สงบ การก่อการร้าย มีการเผาโรงเรียนเกือบจะทุกวัน มีการฆ่าครูเกือบจะทุกวัน ในที่สุดโรงเรียนก็ไม่สามารถที่จะเปิดสอนได้ตามปกติ ขวัญกำลังใจของครูก็กระทบปัญหานี้ ถ้าฟังสถานศึกษาจะดูแลตนเองไม่ได้เพราะว่าสถานศึกษาครูมีภาระการสอน จะให้ครูไปทำอะไรต่าง ๆ มากไปก็ทำไม่ได้ มาตรการป้องกันตนเอง ในทุกรูปแบบที่ทำได้ ใช้หมด เช่น สร้างรั้ว สร้างระบบสื่อสารให้ดี ให้ครูหัดยิงปืน ไปประสานให้ฝ่ายความมั่นคง ขอคุ้มครองระหว่างเดินทางไปก็ยังสู้ฝ่ายที่เคาะจ้องจะทำไม่ได้ แต่เราก็บอกว่าถ้าเราจะรอให้สถานการณ์ผ่านไปชะง่อนแล้วค่อยพัฒนาการศึกษาไม่ได้ เราต้องทำควบคู่กันไป ฝ่ายรักษาความปลอดภัย ฝ่ายปกครองก็ต้องช่วยกันดูแลโรงเรียน ช่วยดูแลครูเพื่อให้มาทำงานได้ตามปกติ เปิดสอนได้ตามปกติ เด็กในพื้นที่ก็จะได้รับการศึกษาเหมือนกับที่อื่น แต่ถึงกระนั้นก็ตาม การศึกษาในเขตนี้ ยังมีปัญหาพิเศษ เพราะเหตุว่าคนยังนิยมเรียนศาสนา เพราะฉะนั้นโรงเรียนส่วนใหญ่ที่เป็นโรงเรียนเอกชน ไม่ว่าจะเป็นาดึกาของมัธยม สถาบันศึกษาปอเนาะ หรือโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ซึ่งเด็กส่วนใหญ่จะอยู่ในสถานศึกษาเหล่านี้ ก็มักจะเรียนศาสนาเป็นหลักซึ่งก็ดี ศาสนาไหนก็ดีทั้งนั้น แต่ปัญหาของเขา คือวิชาสามัญอ่อน พอวิชาสามัญอ่อนจะเรียนต่อ สอบเข้ามหาวิทยาลัยต่าง ๆ ก็จำกัด

2. เรื่องวิชาชีพอ่อนข้างจำกัด พอจบแล้ว การหางานยาก สถานศึกษาในเขตของเขาไม่สามารถพึ่งตนเองได้ เช่น ระดับอุดมศึกษา วิชาจำนวนหนึ่งไม่มีสอน เช่น แพทย์ไม่มีสอนในเขตนี้ พยาบาลก็มีจำกัด วิชาที่จำเป็นต้องออกมาเรียนนอกเขต ซึ่งก็ไม่มีไร เราก็ถามว่าทำไมไม่จัดการศึกษาให้เข้มแข็งขึ้นในวิชาสามัญ โดยไม่ไปลดเรื่องของวิชาทางศาสนา หรือสอนวิชาชีพให้มากขึ้น อุดมศึกษาเองก็ควรที่จะเพิ่มสาขาต่างๆ ในที่สุดก็ตกลงกันว่า

น่าจะต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาภาคใต้ เป็นการเฉพาะ แม้แต่ระบบบริหารจัดการที่มีอยู่ ก็ต้องสร้างเอกภาพให้ได้ ในขณะเดียวกัน ในเรื่องเกี่ยวกับครูก็มีปัญหามาก เพราะว่าคนไม่ยอมไปสอนหรือไปแล้วก็ขอย้ายออกจากพื้นที่ในที่สุดก็ต้องไปจ้างครูอัตราจ้างเอาคนในท้องถิ่น ซึ่งคนเหล่านี้ก็รู้สึกไม่มั่นคงเพราะเป็นอัตราจ้าง เราเลือกเพื่อนครูไม่ได้มาก เพราะว่ามีข้อจำกัด แต่ก็ต้องเลือก มิฉะนั้นเด็กก็จะไม่มีครูสอน เมื่อเป็นเช่นนี้สิ่งจำเป็น คือ กำหนดยุทธศาสตร์ว่าจะพัฒนากันต่อไปอย่างไร คู่กันไปกับสถานการณ์ที่ยังไม่สงบ แต่การศึกษาก็ต้องเดินหน้า แล้วก็หวังว่าวันหนึ่งเมื่อเราทำได้ดีแล้ว การศึกษาคือกิจการที่จะ ช่วยแก้ปัญหาให้เกิดความสมานฉันท์ สันติสุข ชีวิตดีขึ้นสู่สภาพปกติ การศึกษาเอื้ออำนวยที่จะทำให้คนมีอาชีพ ที่จะทำให้คน เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาได้ ตอนนีในช่วงไตรมาสแรก เราจับปัญหาได้ ต่อไปนี้เป็นเรื่องของการทำยุทธศาสตร์ และการทำให้การศึกษาในภูมิภาคนี้ ประสานสัมพันธ์กับกิจการอื่นและตอบสนองความต้องการของพื้นที่ จึงเป็นเรื่องสำคัญ

พิธีกร : เมื่อเด็ก ๆ เปิดเทอมแล้ว การศึกษาจะเป็นเช่นไร

รพว.ศธ. : หลายเรื่องจะเกิดขึ้น แต่บางเรื่องอาจจะต้องพัฒนาไปอีกระยะหนึ่ง เช่น เรื่องการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า การจัดการศึกษาตามปกติจะไม่เดินหน้า ก็จะไปพร้อม ๆ กัน

พิธีกร : ฟังอย่างที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเล่าให้ฟัง มีแบ่งเป็นช่วงของเวลา ช่วงไตรมาสแรก ได้เตรียมนโยบาย เตรียมยุทธศาสตร์ ช่วงนี้กำลังจะเปิดเทอม ก็จะเป็นการเตรียมครู เตรียมผู้บริหาร เตรียมเด็ก น้อง ๆ นักเรียน

รพว.ศธ. : และกิจกรรมใดที่จัดได้ก็จัดเลย

<p>พิธีกร :</p>	<p>พฤษภาคม เปิดมาก็นำสิ่งที่ผู้บริหารครูอาจารย์ได้ผ่านการอบรมมาปฏิบัติใช้จริง เด็ก ๆ ก็จะรับรู้ว่าคุณครูสอน ช่วงระยะเวลาคือตั้งแต่ที่ท่านวางแผนไว้ พฤษภาคม จนกระทั่งถึงตุลาคม</p>
<p>รมว.ศธ. :</p>	<p>ถึงปิดเทอม คือเรามองเป็นภาคเรียนแล้ว ต่อไปนี้รัฐบาลเมื่อเข้ามาจะอยู่ประมาณ 1 ปี เราก็อาปีเป็นตัวตั้ง ว่าในกรอบเวลา 1 ปี ต้องทำอะไรในนโยบาย 6 ข้อ เมื่อให้ยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติต้องทำก่อน ต่อไปก็เตรียม คือเตรียมใช้ช่วงไหน ช่วงปิดเทอม เปิดเทอมแล้ว จะมีเวลา 2 ภาคเรียน ภาคแรกเป็นภาคนำผลไปสู่วิธีปฏิบัติ เช่น เรื่องกระจายอำนาจ เราเตรียมเสร็จแล้ว พอเปิดเทอมก็กระจายอำนาจ นำร่อง 600 โรงเรียน เราเลือกไว้แล้ว ลองใช้กับ 600 โรงเรียน เพื่อทดสอบว่าได้ผลหรือไม่ ถ้าได้ผลเราจะกระจายอำนาจเต็มประเทศใน 4 ปี พอเข้าเทอมที่สองก็จะประเมินว่าเทอมแรกที่ผ่านมา เรื่องใหม่ ๆ ที่นำเข้าไปทั้งด้านคุณธรรม ด้านขยายโอกาส ด้านกระจายอำนาจ ด้านภาคใต้ ได้ผลเป็นอย่างไรบ้าง เราเดินถูกทางถูกวิธี แล้วหรือยัง ถ้าถูกทางถูกวิธีแล้วทำต่อ ถ้ามีบางเรื่องที่เป็นจุดอ่อนก็ปรับแต่งก่อนที่จะเดินต่อไป เพราะฉะนั้นเทอมแรก เป็นเทอมปฏิบัติการ เทอมที่สองเป็นเทอมติดตามประเมินผล แล้วเอาผลมาปรับ ถ้าอย่างไหนดีแล้วก็เดินต่อเลย เพราะเรามีเวลาสั้นเพียงปีเดียว</p>
<p>พิธีกร :</p>	<p>แต่ว่าในเวลาที่ย้ำกักอย่างที่ท่านพูดก็เห็นเป็นภาพ เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงของการนำผลไปปฏิบัติตั้งแต่พฤษภาคม ถึงตุลาคม ทุกอย่างจะก้าวเดินไปพร้อม ๆ กัน มีเป้าหมายเป็นรูปธรรมชัดเจนได้ สัมผัสได้เลย</p>
<p>รมว.ศธ. :</p>	<p>ชัดเจน คือ สมมุติว่าเรื่องขยายโอกาส เราอยากให้อันนี้ถึง 12 ปี เราตั้งเป้าไว้เลยว่า เริ่มจากปัจจุบันเฉลี่ย 8.2 ปี ถ้าเราทำได้อีกถึงขยายเพิ่มได้ก็หมายความว่าถูกทาง วัดได้ โดยมีดัชนี ตัวชี้วัด ที่ชัด ๆ แต่ไม่ใช่ทุกตัว เพราะบางเรื่องวัดชัดไม่ได้ อันไหน ที่วัดชัดได้ ก็จะมีตัวบ่งชี้ ที่ออกมา เช่น สมศ.ประเมินคุณภาพการศึกษา เราหวังว่า เราทำอย่างนี้ ปีหนึ่งแล้ว ผลการประเมินที่ สมศ.ประเมินน่าจะดีขึ้นกว่าเดิม</p>
<p>พิธีกร :</p>	<p>ถ้าหากว่าในช่วงของการประเมินผล น่าจะเป็นช่วงตุลาคม-ธันวาคมได้หรือไม่คะ</p>
<p>รมว.ศธ. :</p>	<p>ใช่ คือจะปิดภาค ประมาณเดือนตุลาคม ทีนี้เราอยู่แค่ธันวาคม เข้าใจอย่างนั้น หวังว่า ร่างรัฐธรรมนูญจะเสร็จ ถึงจะเกิดการเลือกตั้ง</p>

พิธีกร :

ในรูปธรรมที่ท่านรัฐมนตรีฯ วางแผนไว้ อย่างกรณีแก้ปัญหาครูน่าจะเห็นผลที่เราตั้งไว้แน่นอน ขณะเดียวกันช่วงระยะเวลาที่ท่านวางแผนไว้ ประกอบกับแผนที่มี ท่านมีสิ่งใดที่ห่วง หรืออยากจะให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้น เพื่อจะได้ เป็นไปตามแผน

รพว.ศธ. :

มีเรื่องห่วงอยู่ คือ

เรื่องที่ 1 การเปลี่ยนแปลงใดๆ จะเปลี่ยนได้หรือไม่ เป็นเรื่องเกี่ยวพันกับพฤติกรรมของคน คือจะเปลี่ยนวิธีสอน แต่เราไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครู มันก็ไม่เกิดผล เพราะฉะนั้น ประเด็นเรื่องการพัฒนาคนเพื่อให้ไปพัฒนางานจะเป็นเรื่องใหญ่ เพราะระบบของเราใหญ่ ก็ต้องเปลี่ยนในระบบว่าจะอบรมหมดทุกคนคงไม่ได้ทำ เพราะใช้เงินมาก คนก็เยอะ เราจะอบรมผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยดูว่าผลเกิดที่ไหน เกิดที่สถานศึกษา ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ก็คือผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้แทนครู กลุ่มสาระละ 2 คน ถ้าเราเปลี่ยนคนเหล่านี้ได้สำเร็จ ก็จะไปขยายผลในโรงเรียนต่อไป เราก็ไม่ต้องเอามาทั้งโรงเรียน สพท.ใครเป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลง ก็เอาบุคคลนั้น ในที่สุด ก็ตัดสินใจว่าในเดือน 2 เดือนที่จะอบรมประมาณ 14,000 คน ให้ไปขยายผลต่อใน 178 เขต และใน 30,000 โรงเรียน ถ้าทุกโรงเรียนมีผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่เราพัฒนาแล้ว เขาไปพัฒนาต่อได้ เราก็ต้องตามไปดูว่าทำได้จริงหรือไม่ เพราะเรื่องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เพื่อให้เกื้อหนุนต่อการเปลี่ยนแปลงที่ปรารถนานั้น ทำครั้งเดียวไม่ได้ต้องทำต่อเนื่องกัน น่าเสียดายว่าที่ผ่านมาไม่ได้ทำ ถึงเสียเวลาไป 6-7 ปี แต่ถ้าทำ ตรงนี้จะช่วย

เรื่องที่ 2 ที่มีข้อห่วงใย การทำจะต้องมีทรัพยากร คือ งบประมาณสนับสนุน แต่กระทรวงศึกษาธิการมีงบประมาณจำกัด ถึงแม้จะดูก้อนโต แต่เป็นเงินเดือนครูเป็นส่วนใหญ่ งบประมาณที่จะต้องเอามาใช้ เพื่อเร่งรัดสิ่งเหล่านี้มีจำกัด รัฐบาลนี้ดี คราวที่แล้วให้เพิ่มมาเกือบ 60,000 หมื่นล้าน แต่ว่าในขณะเดียวกันดูเหมือนเพิ่ม แต่ไม่เพิ่มเพราะส่วนใหญ่จะต้องใช้เป็นค่าวิทยฐานะที่เป็นหนี้ครูเกือบหมื่นล้าน ตอนนั้นก็มีความสุข เราจ่ายหมดแล้ว หรือกรณีที่ไม่ได้รับเงินกองสลาก เพราะว่าเลิกออกหอยบนดิน เป็นทุนการศึกษากว่า 6,000 พันล้านบาท จะมีรายจ่ายทำนองนี้เกิดขึ้นโดยที่ผมไม่โทษใคร แต่เราต้องรับผิดชอบ ทำให้งบประมาณเรื่องของการพัฒนาต่าง ๆ ไม่ได้ตามที่ควรจะได้ ทำให้การเร่งรัดพัฒนาทำได้ไม่เต็มที่

เรื่องที่ 3 การเปลี่ยนแปลงใดๆ จะต้องอาศัยบุคคลที่มีภาวะผู้นำ และไม่ใช้ระดับกระทรวงเพียงอย่างเดียว ต้องระดับสถานศึกษา และระดับเขตพื้นที่ ปัญหาการศึกษาเราก่อนข้าง จะขาดภาวะผู้นำ เพราะเราไม่ได้เน้นตรงนี้มาก่อน

<p>พิธีกร :</p>	<p>ภาวะผู้นำที่ท่านรัฐมนตรีฯอยากให้เห็น อยากจะให้มันเกิดขึ้น ท่านอยากเห็น อะไรบ้างคะ</p>
<p>รมา.ศธ. :</p>	<p>เป็นคนมีสมรรถนะ มีความรอบรู้ มีวิสัยทัศน์เป็นที่ยอมรับ และคนที่พร้อมจะทำงานที่มีความเปลี่ยนแปลง ตรงนี้สำคัญ ผมกำลังจะสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง ครั้งนี้ผมสนใจเป็นพิเศษ คือไม่เติมสถานะความรู้มากนัก แต่เติมในเรื่องที่ว่าจะทำอย่างไร เขาถึงจะเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภูมิภาคนำ ภูมิภาการทำงานกับคน ภูมิภาที่จะชี้แจง ชักจูงต่าง ๆ ซึ่งตรงนี้ค่อนข้างจะอ่อน และเผชิญเรามีคนเยอะ ตอนนี่ก็ต้องมารื้อฟื้นเรื่องงานอีก เราทำไม่ได้ในพริบตา ต้องใช้ระยะเวลายาวพอสมควร แต่ก็ไม่มีไร ถ้าเราไม่เริ่มต้นก็ยิ่งนาน ด้วยเวลาที่จำกัด ถึงจะไม่จำกัดความคิด แต่ทำแล้วต้องเห็นผลได้บ้าง ถ้าบอกว่า 1 ปีไม่เห็นผลก็จะถามว่าทำไปทำไม เพราะฉะนั้นจะต้องให้เห็นผลได้บ้าง ผมก็เชื่อว่าที่ทำทั้งหมดจะเห็นผล เพราะมีระบบการประเมินผล ทุกเรื่องจะต้องประเมินผลได้ เช่น อบรมเสร็จแล้วประเมินโดยใช้คนนอกประเมิน ตั้งเป้าหมายว่าจะพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตัวผู้นำที่ผ่านการพัฒนาเค้าเชื่อมั่นแค่ไหน แล้วทำได้จริงหรือไม่ เพราะขณะที่อบรมจะมีกรณีให้ลองปฏิบัติ ถ้าทำไม่ได้ ไม่มั่นใจว่าอบรมไปแล้วจะไปปฏิบัติได้ ก็คือล้มเหลว</p>
<p>พิธีกร :</p>	<p>ฟังแล้วที่ท่านรัฐมนตรีฯ ได้เล่าให้ฟัง เห็นเลยว่า 4 เดือนที่ผ่านมา มีอะไรเกิดขึ้นมากในเรื่องของการขับเคลื่อนการศึกษาทุก ๆ ด้านเลย ทั้งในส่วนของเด็ก ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้บริหาร ตลอดจนภาพรวมต่าง ๆ</p>
<p>รมา.ศธ. :</p>	<p>พูดไว้แค่นี้ว่าที่เราทำในช่วงที่ผ่านมา และช่วงต่อไปนี้ ถ้าเราทำแล้วผลถึงเด็กถึงครูถึงผู้บริหาร ถึงสถานศึกษา ก็จะพอใจมาก เพราะการศึกษาเกิดขึ้นที่สถานศึกษา ใครเป็นคนทำ ครูและผู้บริหาร ใครเป็นผู้รับผล ก็คือเด็ก เพราะฉะนั้นผมก็ต้องคาถาอยู่ทุกวัน ทำอย่างนี้ถึงเด็กใหม่ เรื่องปรับปรุงเรื่องเงินอุดหนุนถึง 13 ล้านคน ถึงครูเท่าไร วิทยฐานะถึงครู 400,000 คน อบรมเรื่องการเปลี่ยนแปลงเท่าไร ถึงโรงเรียนเท่าไร ถึง สพท. 178 เขต ถึงโรงเรียน 800 โรง สำหรับครั้งนี้ เราจะมีเป้าหมายอย่างนี้เพื่อให้เห็นเป็นรูปธรรม เพราะถ้าเราไม่เริ่มต้น ก็ยิ่งนาน</p>

พิธีกร :   อย่างนี้ทำให้เราวัดได้เลย ว่าสิ่งที่เราทำผลเป็นอย่างไร ท้ายสุดตรงนี้ อยากให้ท่านรัฐมนตรีฯ ได้ฝากถึงประชาชน ที่ติดตามการทำงานของ ท่านอยู่ เรียนเชิญค่ะ

รณว.ศธ. :   เรื่องการศึกษาเป็นเรื่องของทุกคน เราเป็นเพียงตัวแทนเข้ามาทำงานตามอำนาจหน้าที่เรา ความสำเร็จจะต้องขึ้นอยู่กับการมีส่วนร่วมของทุก ๆ คน ผมจึงอยากจะขอฝากความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาไว้กับทุก ๆ ท่านด้วยครับ

พิธีกร :   วันนี้ต้องขอกราบขอบพระคุณท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นอย่างสูงค่ะ เรื่องของการศึกษาเป็นเรื่องของทุกคน ความสำเร็จของการศึกษาก็อยู่กับพวกเราทุก ๆ คน เช่นเดียวกัน วันนี้รายการเวทีปฏิรูปการศึกษานำเรื่องของการขับเคลื่อน การดำเนินงานด้านการปฏิรูปการศึกษามารายงานให้กับท่านผู้ชมได้ทราบ กลับมาพบกันใหม่ ในโอกาสหน้านะคะ วันนี้ลาไปก่อนสวัสดีค่ะ